

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravništvu, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovanski boj kot buditelj.

Leto je minilo kar je v jugu začela puška govoriti. In mej tem letom se je naša slovanska ideja v obče bolj ukrepila in razširila nego je bilo upati, da se bode v desetih. Večkrat smo uže naglašali letos, in dokaze iz ruskih časnikov navajali, da se od letos naprej ne more več zaničljivo ali obžalovaje z ramo zmajati kadar je govor o slovanofilih v Rusiji — ves ruski narod se je izkazal slovanoljub, in to najedenkrat. To samo je uže velik rezultat. Pa tudi sicer mej družimi Slovani se je pokazala solidarnosti krepka misel, katera bode i lepši sad rodila, kadar jej dorastó sedaj žalibog še nedostatne, pomanjkljive moči, kakor so na pr. pri nas Slovincih. One, ki so mislili, da je mej Hrvatstvom in Srbstvom v odločnem trenutku bati se pogubnega bratoboja, vidimo, da so se hvala bogu prevarali. In mnenje, da so Srbi zopet preseparatistični in premalo slovanski, ovrženo je z vsemi dosedanjimi izjavami uže z dejansko istino, da vodijo slovanofilski ruski generali srbske junake v borbo zoper Turka.

Kakor se je pa izkazal vstanek in potem redni rat jugoslovanski kot izvrsten agitator v velikej slovanski ideji, tako je tudi pri nas Slovincih v malem prav izvrsten razširjalec narodne zavesti. Mnogi, ki se prej nij brigal za svojo slovansko narodnost, čuje denes kako se brat mu po rodu hlabro bije za jezik svoj, za slobodo in krst častni; mnogi, kateremu je bilo malo mar za svojo narodnost ali se še

za njo menil nij, vzdignil bode pokonci glavo videč in čujoč, kako smo vsi mnogobrojni sinovi velike majke Slave jednih mislij in jednih čutov. In radi bi pristavili temu: mnogi naš človek, a p o n e m š k u t e n, odtujen od svojega roda in našega prizadevanja, izpreobrnil in poboljšal se bode, ko vidi, kakovi so oni nemškovalni njegovi vodje, ki so ga dozdej od naše narodne ljudske stranke odvrčali. Turkoljubje naših protivnikov bi moralo glasno govoriti in vspešno pridigovati. Ali žalibog, da so oni, ki so take pridige potrebni, večjidel ali na umu in srcu preslabi ali pa iz samoprida nepristopni.

Vendar pa si dovoljujemo prijatelje narodne stvarni in njenega razširjenja v korén narodov zopetno s tem bodriti, naj i ta moment promišljajo in povsod praktično izpeljujejo, kjer z ljudstvom v dotiko pridejo. Politično zdravo zrno se daje sejati v različnej obliki, narodno zavest buditi na razen način. Boj naših slovanskih bratov na jugu za slobodo pa je bolj nego sploh kaj takova važna, premenitna, ker vse kroge zanimajoča reč, ki je zmožna za širjenje narodne slovanske zavesti neizmerno storiti, in menimo, da je uže tudi pri nas Slovincih storila.

Jugoslovansko bojišče.

Najnovejši telegram iz Belgrada 2. avgusta poroča, da je srbski glavni kvartir, kjer je knez, tvrdnjava Deligrad. Turki so pri Gramadi udrli v Srbijo in strašno puštošijo v okraji Knjaževskem, cerkve streljajo. Čerkesi so v čete organizirani, pa s petrole-

jem srbske vasi požigajo. — Iz Carigrada pa turški vir 2. avgusta poroča, da sta se Ejub-paša in Sulejman-paša na potu proti Knjaževcu zjedini, da je srbska armada Černajeva pred Knjaževcem in da se tu bitva pričeti ima.

Tedaj če se glavna odločilna bitva, kate-tere pričakujejo pri Knjaževcu na svojej zemlji Srbi z glavno svojo vojsko, ne bojuje in odločuje uže sedaj, ima se denes ali jutri. Neizmerno mnogo je za Slovanstvo ležeče, da jo dobodo! In mi upamo čvrsto, da jo bodo dobili. Če je ne, kar nij nemogoče, potem tudi ne izgube mnogo, ker Rusija jih ne pusti.

O črnogorskej vojski pravi najnovejšje poročilo: Muktar-paša je poskušal iz Trebinja na pomoč hiteti Bileku, ki je pred Črnogorci v nevarnosti, ali nij mogel, ker so se Črnogorci uže proti Trebinju nastavili in je zveza mej Mostarom in Bilekom uže tudi prerezana.

O črnogorskej bitki pri Vrbici ali Vučjem dolu prinaša „Pol. Corr.“ ta-le živi popis iz Dubrovnika: „Muktar-paša je prišel v četrtek na večer v Plano in takoj poslal povelje v Trebinje, naj se hitro odpošlje od tam, kar je le mogoče največja zaloga hrane, in naj otidejo vse vozne priprave itd. v Banjani, kamor on skoraj pride. Mustaj-paša pak je dobil ukaz, naj gre precej z malim oddelkom na nekov utvrjeni kraj pri Bileku in naj tamkaj mirno ostane in čaka. Muktar-paša je nameraval izvesti kombinirano premikanje turške armade v Albaniji — kder se je res bila bitka ravno tisti dan ko v Vučjem dolu — in je hotel proti Črnogori marširati. Muktar-paša

Listek.

Čast in sramota.

(Novela iz družinskega, večernega življenja ljubljanskega. Spisal Ogrinec.)

V.

(Dalje.)

Olga sicer pozorno posluša vse to njegovo uvaževanje in večkrat tudi pritrjuje priključuje; ali tiste sočutne gorečnosti, s katero je drugekrat sprejemala njegovo govorjenje ne opazi več Svitan. Z bolečim dvomom in s tiho žalostjo v serci se torej poslovi od nje, če tudi mu ona še in še zagotavlja, da hoče ga ubogati, vèsti se na tanko po njegovem nasvetu in vedno ostati mu zvesta v ljubezni.

Zopet poteče nekoliko dni, Svitan ničesar ne izvé o Olgi: a toliko bolj potrdi ga to o njegovem poprejšnjem sumu, da ona se mu izneverja, da je pač uže izgubljena zá-nj. Njena nezvestoba mu prizadeva veliko hude srčne bolesti, zlasti ko ve, da dokaj več, kakor neizkušena dekle sama, je staršev slepo in izdajno ravnanje krivo, da ljubljena, mu tako

grenko povračuje toliko ljubezen pa hiti v lastno prevaro in pogubo. In poleg njegovega vednega zanimanja za njeno prihodnjo osodo je posebno tisto njeno nesamozadolženje tudi poglavitno, da Svitan še po sèh mal veliko živeje misli na Olgo, kakor bi to sam rad. In tako mu sèm ter tja tudi še pride rahlo očitajoč opomin, da je morebiti prenašlo sodil in obsodil svojo ljubljeno, da ona nemara nij še izgubljena zá-nj. da naj torej prehitro in malomarno ne pusti obžalovanja vrednega dekleta brez svèta in pomoči izdane malovredni, popačeni svojati!

Velikrat torej, zlasti za večerov pazi okoli hiše njenega stanovanja, da bi srečal prišlo od kod, pa še in še izročil jej svoje dobrohoteče premisleke. Toda v teku celega tedna mu nobenkrat neče se posrečiti, da bi sešel se ž njo; pač pa dvakrat vidi Česljo, ko za mraka žarkega obraza in zamolklih oči rine iz njenega domovanja.

Necega večera tako na preži Svitan ostermeč zagleda, da s Česljem pa tudi Olga in mati odhajata iz hiše. Radoveden kam, napoti se skrivaj in od daleč za njimi. Po stran-

skih ulicah pridejo do srednjega slovesa krčme, kjer neki Česljev vrstnik kakor slučajno stopi prèd-nje pa pozdravlja na vse strani otide ž njimi. Strašno nestrpno je Svitanu vedočemu nekdanj najdražjo mu stvar v takej družini. Najraje bi pač kar šel pa jo iztrgal kužljivemu pajdaštvu; a niti ne upa si za njimi v strahú pred njihovim roganjen in zaničljivim zasme- hovanjem. Drugi dan po nekem svojatelj izvé, da Česelj in njegov tovariš sta z jedjo, pijačo in gostim, nasladujočim besedovanjem posluževala in mamila svoji ženski družabnici ter še le pozno v noč spremila jej domov.

Drugi po polu dan proti večeru Svitan gre- doč po ulici nakrat zagleda Olgo samo prihajati proti njemu. Tako čudno mu šine skozi srce, ki mu strepeta in utriplje, da čuti in skoraj čuje njegove burne udarce. Ni mu še ravnodušno, še jo ljubi! V neprijetnej stiski je, kako jo če nagovoriti: ali pomilovaje ali očitovaje? Kar — Olga, ki ravno tačas od daleč spozna Svitanu, obstoji pa se nemudoma zmuzne v bližno vežo.

Svitanu se britko stori pri serci; koraka na dalje mimo veže a ne oziraje se za njo,

pa nij vedel, da je uže vsa črnogorska armada zbrana pri Vrbici na Vučjem dolu. Zjutraj ob dnevi bitke odmarširal je Muktar-paša s svojimi 19 bataljoni iz Plane proti Vučjem dolu. On je svojo armado tako razdelil, da sta dva oddela jeden pod poveljem Osman-paše, drugi oddel pod poveljem Selim-paše oba naenkrat odmarširala, mej tem ko je on s svojim oddelkom marširal kot zadnja straža.

Zgor Plane je nek holmec, na katerem so Turki zagledali kacic 300 Črnogorcev, kateri so bili le zavoljo tega do tija prišli, da so s tem Turke izvabili. Turki so začeli takoj na nje streljati, Črnogorci so se vzmikali nazaj a mej tem tudi na Turke streljali. Kakor so Turki zmirom bližje proti Črnogorcem marširali, ravno tako hitro so se množili tudi črnogorski oddelki, in predno so še Turki do Vučjega dola prišli, bili so uže na enkrat od vseh stranij od Črnogorcev obkrojeni, in slednjič so Črnogorci se vstavili pri Vrbici in Vučjem dolu. Turki so to tudi uvideli in baži-božuki mej njimi Korjeničarji (mohamedanski Hercegovci, katere imenuje „P. C.“ jako hrabre) začeli so prvi bežati, in kmalu je cela armada začela mešati in majati se, in slednjič so Turki v divjem brezrednem begu drli nazaj.

Črnogorci so prijeli potem, ko so puške izstreljali za svoje handžarje in počelo se je strašno klanje. Turki so bili podeni od Črnogorcev do Bileka in Priedora. Okolo 1000 Turkov je palo samo pri svojih kanonih, katere nijso hoteli iz rok pustiti, a nazadnje so jih vendar Črnogorci vzeli. Muktar-paša se je rešil s svojim ostankom v Bilek in v soboto na večer je prišel v Trebinje. Šest bataljonov Turkov je popolnem uničenih. Ta dan je palo 168 turških oficirjev mej njimi tudi Selim-paša in še nekov drug paša. V Trebinji se je čula govorica, da pride na pomoč Derviš-paša iz srbske meje z 32 bataljoni. Da Črnogorci nijso takoj Muktar-pašo v Bileku obkolili (kar se je pravilo Ur.) uzrok je lega tega kraja, ker je kraj vsled mnogih voda uže naravno zavarovan in ga je teško vzeti. Mej padlimi turškimi štabskimi častniki so: Kuršid-bej, Hussein-aga, Hagji-aga, Nuri-

aga, potem oberst cesarske garde in dva vodnika Korjeničev.

Iz Belgrada pišejo drugi listi pred dvema dnevi: Oberst Gjuro Mišković je bil pri Bjeljini teško ranjen. Stotnik Petrović, nekdanji adjutant Ljubibratića in avstrijski častnik, leži tudi teško ranjen v Šabcu. — Denes dospel je semkaj ruski sanitarni oddel, pri katerem je deset zdravnikov in deset usmiljenih sester. Z istim parobrodom prišel je tudi ruski oberst Mitričević, kateri je bil do sedaj še v ruskej vojski. — V boji pri velikem Izboru usmrten bil je bojar Škender Jaromir, kateri je bil poveljnik jedne brigade. — V Belgradu snujejo se zopet novi prostovoljni oddeli in bodo takoj na bojišče odposlani. Včeraj odmarširalo je 1200 mož. Jutri otide zopet novi oddel iz samih Bulgarov na bojišče, ta oddel je 1500 mož močan. Denes došla sta tudi dva ruska častnika, Scerbok in Ostrovsky, prave kapacitete in ostaneta tukaj do konca vojne. — V Srbiji otvorilo se je 16 novih brzozavajnih postaj.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. avgusta.

V **Hrvatskem** saboru 2. avgusta je poslanec dr. Buratti interpeliral vlado zaradi nagodbe mej Ogersko in Avstrijo, koliko vpliva je Hrvatska imela. Potem so bile deželne nepolitične stvari na vrsti.

Vnanje države.

Rumuni pa, namesto, da bi hrabro svoje narodno pravo izvojevali, kakor se možem spodobi, kateri imajo meč v rokah, koljejo se z besedami mej soboj. Prejšnje ministre so dejali v obtožni stan, t. j. jedna stranka dolži vodje druge stranke goljufije in ker ima baš oblast v rokah jo upotrebljuje.

Iz **Peterburga** se vladno telegrafira, da novinarsko poročilo, po katerem bi bil mej Mohamedanci v ruskem Kavkazu poknil vstanek, sicer nij resnična, vendar da je resnica, da so turški agitatorji tam vstajajo narediti poskušali. — Ta zadnji pristavek ruske vlade je važen. On kaže, da ima Rusija uže uzrok vojsko poslati na Turke in jih pobiti, ako se jej potrebno zdi in ako poslušna mnenje ruskega naroda, kar bode naposled, če se stvari nedobro razvijó, morala.

Iz **Grškega** se poroča, da je ljudstvo vedno bolj za boj zoper Turčijo. Da si sim-

patij do Srbov in Bulgarov mej onemoglimi potomci slavnih očetov nij, vendar bi radi one provincije Turčiji iztrgali, kjer je helenska narodnost. Če Srbi le v glavnej bitvi zmagaajo, pa tudi Grki stopijo v boj. Ko bi bili poštenejši, stopili bi prej in delo bi bilo gotovo.

V **francoskem** parlamentu je bilo zahtevanje vojnega ministra, naj se mu naknadno dovoli še 32 milijonov na vrsti posvetovanja. Zbornica je to veliko svoto jednoglasno sprejela, kar kaže, kako patrijotični so Francozi kadar gre vojsko pripravljati in za vojne stvari dajati denarja. Nemcem, ki imajo zaradi Lotaringije in petih milijard, jako slabo vest, to valjda ne dopada.

Amerikanski severnih zjedinenih držav senat je prejšnjega vojnega ministra Belknapa, ki je bil obdolžen, da je jemal mito (podkup) oprostil. Vendar moralčno je obsojen, če prav zaprt ne bo, kajti 35 senatorjev je glasovalo „kriv,“ a 35 „nekriv.“ Le ker je za kriv treba dveh tretjin, odletel je Belknap ječi.

Dopisi.

Iz savinjske doline 1. avgusta

[Izv. dop.] Po dolgem deževnem in hladnem vremeni nastopili so prav lepi in gorki dnevi; vročina je nestrpiljiva, nastopili so vendar jenkrat „pasji dnevi.“ Vsacemu radost napravljajo, ker posestnik in kmet imata lepo priliko poljska dela spravljati in skrbeti za bodočnost in ker smo dolgo časa pogrešali istega naravnega veselja, katero navadno ono v svojem pomenu nosi. Kakor se pa mi tega veselimo radujemo se tudi videči, da se nam Slovanom po hudej uri bliža boljša prihodnost. Nij še deset let od kar smo se še malo zavedali naše narodnosti, a sinovi majke Slave so začeli sejati dobro seme, začelo je cveteti in tudi rodovitnost in žetev se bliža. — Kmet, kateri nij imel o politiki niti duha niti sluha uže pretreduje male in visoke reči. Posebno hudo in razjarjeno je naše ljudstvo proti Turku. Proti konci 15. stoletja so grozovitni Turci divjali po naših slovenskih pokrajinah. Pobili, požigali so vse jednako Hunom. Tisoč in tisoč ljudi so odpeljali neusmiljeno v sužnost. Vse za njimi je bilo puščavi podobno, kajti Turki katerih je bilo kot listja in trave, so vse pomandrali. Popustilo je ubogo ljudstvo koče in bivališča vse imetje in se umaknilo krvoločnej

kakor bi je videl ne bil. Po takem njenem, sicer nemem, pa vendar njemu umljivem odgovoru Svitan skuša kolikor toliko udati se v svojo nemilo a morajočo osodo, začne bolj in bolj opuščati pota in hojo za njo pa tudi menj in menj misliti ná-njo

V tem pride predpust. Necega večera, ko je baš „meščanski venec“ napovedan na streliščinem plesišči, vidi Svitan, da dva zlikano oblečena gospoda hitita naravnost v hišo Olginega stanovanja. Od bliže spozna Česlja in njegovega navadnega pajdaša. Pri tistej priči polasti se tudi Svitan misel, da ta dva gresta pač Olgo spremljat na plesišče. V prvem trenotji njega ne mika tudi tjakaj na ples, ker uže v duhu sprevida, da bi slabo zabaval se ondi, kjer bi brez dvoma moral gledati, kako njegova nekdanja raja drugim v rokah; ali bolj ko premišljuje to, bolj mu nekaj pravi, naj gre, naj le gre, češ, da tam na javnem plesišči, ravno najložje dobi priložnost, ko jej še jedenkrat za vselej pove svoje zadnje misli in si tako olajša svoje srce; ali ko bi morda ona zaničljivo hotela prezirati ga, da tudi on njej na sproti možato pokaže vsaj navidezno ravnodušnost. Na posled mu ta misel zdi se vsakako

pristopna in odloči se obiskat „meščanski venec“.

„Venec“ se uže pisano plete, ko Svitan stopi v Terpsihori posvečene prostore. Godba svira ravno uvodno poskočno polko, in par za parom leteč hiti poleg ostenja žarko razsvitljene dvorane. Svitan se stisne v zakotje, da si najprvo skrivaj nekoliko natančneje ogleda to valečo se množico različnega občinstva.

Na prvi pogled vidi, da te izvoljene družbe glavni prispevek je trgovska panoga ljudij, ki so sicer le ob nedeljah in praznikih dvorano-viti, vendar pa merodajni, kakor pri družih javnih zabavnih napravah ljubljanskih, tako tudi odločilni o dobrem ali slabem vspehu tukajšnjih plesov. V toku teh „domini servi nobiles“, kakor je označevalec ljubljanskih obrazov v „Triglavi“ dobro jih krstil, pozgublja se kar število veljaških, meščanskih odličnikov in kar je še družih iz uradniškega, učnega, rokodelskega stanu. Kljubu te nekaj nizoplastnè sape, vlekoče in metoče po tukajšnjem Terpsihorinem hramu pa se nežnej in krasnej, iz nižjih, srednjih pa tudi iz tako zvanih boljših krogov“ dobro zastopani ženski spol vidno

ugodno čuti in ogreva tudi v nekaterih nekaj žuljavih in rapovih rokah. In v tem, ko marsikatera zala hčerka iz roke leta v roke in v dobrodejnem objetji plava mej šumečimi valovi, raduje se tudi mati, če tudi samotno sedé poleg stene: saj njena je kri, katera vre po mičnem mladem telesi in zorno diči ljubezniva ličica dekleta, katero hrepeneč obkriljava toliko nadepolnih čestilcev; saj časi se tudi njej prikloni kak posameznik pa prevetri in pooživi njene zaprašene in dremajoče ude, in saj dandenes nij nič nenavadnega marsikak višestanovski zakonski par, ki je zaročil se na plesišči, torej —

Svitan naglo uvaživši vse to brz sprevidi, da v le-tej različnej zmesi se ne nahaja v svojem življi; pa saj tega tudi nij pričakoval niti ne išče tukaj. Prišel je semkaj marveč, da še jedenkrat spregovori ž njo. Ali kje je?

V taistem hipu se iz tesnega zagnjetja Olga s Česljem letéč v besnem vrtinci po soparni dvorani naprej. Čudenje in strmenje jo spremlja povesod, koder migne mimo. Nevidno je nje lično, blede-zorno krilo z modrim prepasom; ali slehrni njen zgibljej priča o vzornej obliki lehkega, vitkega telesca. Plodni,

turške roki. Vse to se je godilo v petnajstem stoletju. Ali nij pa od več, da se take reči vrše zdaj, to je v devetnajstem stoletju in morda še slabše. Ali je Slovan res tako potrpežljiva ovčica? „U boj!“ rekli so vrli Srbi, nehala je slovanska potrpljivost jih.

Domače stvari.

— (Koncert s petjem) je denes zvečer v ljubljanskej čitalnični restavraciji. Peto bode italijansko društvo umetnikov in izvrševalo sledeči program: I. oddelek: 1. Apoloni, arija iz opere „Ebreo“ dvospev; 2. Ricci, duet iz opere „Crispino e la Comare“; 3. Schubert melodija; 4. Donizetti, dvospev iz opere „Don Pasquale“; Rossini, dvospev iz „Stabat mater.“ II. oddelek: 6. Usiglio, dvospev iz opere „Educande di Sorrento“; 7. Verdi, Cavatina iz opere „Aida“; 8. Ricci, dvospev iz opere „Chiara di Rosenberg.“ 9. Donizetti, arija iz opere „La Favorita“; 10. Romani, dvospev iz opere „Montello,“ s klavirjem spremlja gospod Anton Torosella. Vstopnina 20 kr.

— (Okrajno učiteljsko konferencijo) bodo imeli učitelji vranskega in gornjegradskega okraja dne 10. avgusta v Braslovčah.

— (Čitalnica črnomeljska) napravi na grajskem vrtu „kegljanje na dobitke“, katero se prične v nedeljo 6. avgusta in bode trajalo celi teden, po okoliščinah tudi 14 dni. Pri početku in sklepu kegljanja bode tombola in petje, zvečer pa ples. Neudje imajo pri kegljanju iste pravice kakor udje. Serija velja 20 kr. K obilni udeležitvi uljudno vabi

Odbor.

— (Iz bohinske Bistrice) se piše: Pri volitvi obč. starešinstva dne 22. julija t. l. so bili izvoljeni: Anton Torkar za župana, Simon Repinec, Martin Rozman, Janez Mencinger pa za svetovalce, vsi narodnjaki in poštenjaki.

— (Naš begunec iz Srbije.) „Laib. Ztg.“ pripoveduje, da so tu prijeli necega mladega človeka, ki je bil na sumu vlačuganja. A ker so našli pri njem srbskega denarja dovolj, in izkaze, da je več časa v Srbiji živel ter da je nekje iz sežanskega okraja doma, izpustili so ga. Izpovedal je baje ta

individuum, da je zaradi tega Srbijo zapustil, ker nij hojel iti v boj. Če je Avstrijec, nij mu bilo treba. Če pa je postal srbski podanik, pa je ubegnul, onda ga Slovenci zovemo prostega lopova ali falota.

Razne vesti.

* (Mater umoril zavoljo treh krajerjev) je v Pozoriti blizu Kimpolungne, kakor se iz Černovice javlja, nek mlad fant, ker mu je mati vzela iz necega piskra tri krajerje, da je soli kupila. Ko je videl, da denarja nij in je mati rekla, da ga je vzela, prijel je sekuro in jo po glavi udaril.

* (Ciganje) so v malem mestu na nemškem Štajerskem dva popotna človeka te dni na cesti ubili in ju oropali.

* (Magjarko.) V Pančevu so zaprli Magjari srbskega advokata dr. Kasapinoviča, dolže ga, da je Srbom v kneževini vojujočim pomagal, da je tudi vodja srbske „omladine“ itd. S temi smešnostmi si Magjari le več sovražnikov napravljajo, posebno pa svoje Slované dražijo. Ali je to dobro za bodočnost tacega naroda, ki nema nobenih sorodnikov v Evropi razen cerkajočih divjih Turkov?

* (Bismarkov čestilec.) V Aachenu z Bismarkovim čislanjem nij dobre kupčije. Nekov krčmar si je napravil kamenito mizo z napisom: „V tej hiši je bival Bismark 1835. in 1836. leta kot referendar (avskultant).“ Od tega časa pak nij prišel nobeden stari gost več v njegovo krčmo, tako, da je bil krčmar prisiljen to mizo zopet odstraniti.

Poslano.

Slavno uredništvo!

Ako je občekoristno, da se objavljajo posebno znamenite kreposti — tako mora biti tudi dobro, da se nasprotna fakta priobčijo. Zatorej prosim, da sledečej prigodbi v vašem cenjenem listu prostora dovolite.

Gospod okrajni zdravnik Saurau iz Kamnika je prišel dne 24. julija v naš mali na štajerske meji ležeči trg Motnik, kakor navadno vsako leto, otrokom kože staviti. Proti polu dne se je prigodilo, malo hiš proč od tiste, v katerej je bil gosp. zdravnik, da si je blizo 5 letni deček roko zlomil. Ker naš mali kraj nema svojega zdravnika, in se od tu mora iti v jednaci potrebah 1½ ure daleč po njega na Štajersko, tako je naključna navzočnost gosp. okrajnega zdravnika vsaj nekoliko tolažila veliko žalost in skrb starišev, ki so brž omenjenega gospoda za pomoč prosili. Gosp. zdravnik je tudi prišel k malemu vpijočemu bolniku, kojemu je zlomljeno roko

stiskal in terpinčil nekaj časa, jo potem ovezal v cunjce, ter slednjič Tekel, da se naj le pošlje po družega zdravnika, ker on nij zato tukaj, ker je le prišel kože staviti i. t. d. Potem odkoraka brzo proč. (Bil je namreč ravno čas kosila!) Ubogi starši so poslali hitro po zdravnika na Štajersko, kateri pa nij bil doma.

Mej tem je kričal ubogi črvič, ki je ležal brez pomoči z zadrženo roko, da je bila čisto siva, ter da se nam je v srce smilil — in 4 hiše proč je sedel okrajni zdravnik dobre volje pri kosilu! — Na to se spravila dva izmed veljavnejših možev, da bi gosp. okr. zdravnika vendar za pomoč naprosila, ker sta si mislila, da je dolžnost vsacega, posebno pa okraj. zdravnika, da v silnih potrebah od jedi in pijače vstane, ter bolniku v pomoč priskoči. Omenjeni gospod pa, ko se je obojega dovolj naučil in katerega slednje nij človekoljubnejšega naklonilo, odreže se na kratko, da nema niti priprave pri sebi, niti časa, ker k tacem delu 3 ure potrebuje itd., vsede se naglo na voz in oddrda. — Meni in vsem strmečim Motničanom pa so se urivale čudne misli o tem čudnem gospodu: Ali njegova učenost ne sega čez stavljenje koz, ali pa zdravi le tačas, kedar se njemu poljubi! Kakošen je tedaj okrajni zdravnik, ki ne zna ali neče? Lepi položaj to mej nevednostjo in pomanjkanjem človekoljubnosti! — Slednjič je po noči prišel štajerski zdravnik g. Gradišnik iz Vranskega in je lagotno ovezal zlomljeno roko v pol ure, a brez „instrumentov“.

Motnik pri Vranskem, 29. jul. 1876.

Sè spoštovanjem

v imenu mnogih motniških vsled tacega ravnanja užaljenih prebivalcev:

E. B. v. G.

Naznanilo

o stanju računskega sklepa obrtniškega pomočnega društva, vknjiženega društva z omejenim poroštvom v Ljubljani, 30. junija 1876.

Na aktivah: v blagajnici	2.320 gl. 26 kr.
izostalih predplačil	92.545 „ 94 „
orodje	157 „ — „
vkupaj	95.013 gl. 20 kr.
Na pasivih: kupčijski deleži	61.428 gl. 85 kr.
rezervni fond	12.388 „ — „
posojilo proti menjicam	17.000 „ — „
nevzdignene dividende	4.196 „ — „
vkupaj	95.013 gl. 20 kr.

Od ravnateljstva obrtniškega pomočnega društva, vknjiženega društva z omejenim poroštvom v Ljubljani,

dne 28. julija 1876.

J. N. Horak.

temnikavi kodri, iz katerih mično žari spletek nagelnovih cvetov, objemajo preljubeznivi, nekaj zarudeli obrazec, in segajo dol na gladki, snežno-beli tilnik. Prav, kakor v nekacem nepopisljivem čarovitu zdi se Svitani nocoj — tako mično-lepe še nikedar nij videl Olge! Pa jednacega mnenja so tudi vsi sogledalci njegovih.

„Kdo je ta? kdo je ta?“ gre iz ust do ust.

„Veliko je lepih, a najljubezniveja je ta!“ šepeta jeden.

„Da, denašnjega večera kraljica — ona je!“ pristavi drug in vsi rinejo naprej sprejet jo iz Česljevih rok, ki jej hoče privoščiti oddihlje; toda predno še doleti kdo, polasti se je že onega ročneji pajdaš in ravno tako drvi ž njo.

Svitani je v pričo vsega tega nekako čudno pri srci; a misel, ki je prignala ga semkaj, poprime se ga sedaj toliko močneje. Iz zakotja stopi venkaj, da najprvo vidi, kak vtis utegne njegova pričujočnost narediti na njo. Priverteči se prijazno namigne z očmi, in ona — kakor da nij videla ga, plava na dalje. Svitani nema gotovosti. Izpostavi se torej še vidneji na prosto, in zdaj, kakor hitro jo

sreča s pogledom, nasmehne se mu skoro nepristojno živahno! da pa vendar ne more reči: ali je prijazen ta smehljaj, ali mrzel zasmeh? Ko se v tretjič uže precej sumljivo ozre na njo, vidi jej neko nenavadno ravnodušnost na obrazi, in kakor da svoj pogled nalašč umika od njega. Ravno tako v četrto in na dalje. Svitani ugiba in pretehtuje — ko godba preneha. Zdaj hoče, da bi hitro priskočil k njej, pa uže ne more več blizu, ko jej na desnej strani uže Česelj dvorani, in na levej njegov pajdaš.

Svitani se pridruži svojemu znancu ter pomenkova se o marsičem, vedno skrivaj pazi, kedaj bi bilo mogoče približati se Olgi. Zmirom le večji se in večji kolobar Česljevih vrstnikov se stika okoli nje, in Svitani sprevidi, da nikakor ne gre, da bi še on stopal tja k njej pa nagovarjal jo o svojih težnjah. In taka priložnost tudi ne pride mej prvem presledkom.

Godba zadoneča v drugič migoma spari vse plesajoče in požene v tek. Kakor poprej tudi zdaj Svitani gleda, kako bi prilično pristregel Olgo pa zastoni! Predno bi on se svojega stranskega čakališča le pobitel do nje,

segajo po njej najmenj po trije uže na mesti njenega prenehleja. In Olga zopet leta iz rok v roke in v burnem vrtenji brez prenehanja in opočitka smehluje se šepeta svojimi plesalci, kakor bi nobene misli več ne imela na pričujočega nekdanjega ljubljenca.

V tistem hipu hoče njen plesalec ravno spustiti jo slučajno na stol poleg Svitana, ki se jej nemudoma prikloni poprosec jo na ples. A skoraj ob jednem priskoči tudi nekdo drug izmed Česljevega pajdaštva in nekaj surovo ri- joč Svitani stran pravi:

„Gospodičina! meni ste objubili uže poprej.“

V tem, ko Svitani stoji še osupnen nad toliko drznostjo, je Olga molčé uže v nasprotnikovej oblasti.

Svitani se silno razžaljen umakne nazaj. To, da nij odločila se za-nj, je dovolj jasev in razumljiv odgovor mu na njegova nema vpraševanja, katera je sam sebi stavil do zdaj. Zelo čmeren zapusti plešiče pa otide v krepčevalno sobo, da bi tukaj s pijačo udušil svojo, nevoljo, ter morda tudi izduhtal načrt nadaljnega vedenja proti svojej prenehvalnej zaničevalki.

(Dajje prib.)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalescierièe du Barry
v Londonu.

30 let uže je nij boleznì, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živecih, dalje prsne, i na jetrah; žlez i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vsučilišču v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Trešlo je tže sedem mescev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutnicnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne idno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescierièe prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tčne in okusne Revalescierièe popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot rajbojši pripomček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.
Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najviše stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescierièe in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescierièe zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v

stanje, da morem moju društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popoignega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hušnanji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Revalescierièe je 4krat tečnejša, nego meso, te se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plahastih pudicah po pol funta 1 gold, 50 kr. 1 funt 2 gold, 50 kr., 2 funta 4 gold, 50 kr., 5 funtov 10 gold, 12 funtov 20 gold, 24 funtov 36 gold.

Revalescierièe-Biscuiten v pudicah in Revalescierièe-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gl. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 2 gl. 50 kr.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Waisenstiehgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošiljava najširša hiša na vse kraje po poštah akuzacijah povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlateg orlu“, v Reki pri lekarju J. P. Odamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rossi in J. Hirschu, v Zadru pri Androvicu. (22)

Tujci.

2. avgusta:

Svrops: Doleneec iz Orehovec. — Zupan iz Gorice. — Zorman iz Trsta. — Grabina iz Zagreba. — Schlos iz Trsta. — Thaler iz Dunaja. — Graves iz Trsta.

Pri stona: Klemenčič iz Javorja. — Martinak iz Gradca. — Kostner iz Trsta. — Jerab iz Braslovč. — Sturm iz Gorenjskega. — Müller iz Dunaja. — Dufwa iz Ljubljane.

Pri 31. Hét: Gogala iz Trsta. — Luschin iz Gradca. — Žužek iz Zagorja. — Padar iz Reke. — Binder iz Dunaja. — Vesel iz Gorenjskega. — pl. Washington iz Celovca. — Metzer iz Frankobroda.

Karmelitanski melisovec
iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—18) **Gabriel Piccoli,**

lekarju na dunajske cesti v Ljubljani.

Enotni št. del v Parizu	65	stid	65	Kr.
Enotni št. del v Trstu	69			
1860 št. Pasijho	111			10
Akioje narodna banka	855			50
Kreditne akcije	142			40
London	124			9
Napol.	9			87
C. k. cekini	5			88
Strebro	102			

Dunajska borza 3. avgusta.

(Glasnik vse razdno novo št.)

!!! Svoji k svojim !!!

!!! Živela konkurenca !!!

Ambrožič-eve jezerske kopelji
v Bledu. (231—3)

Novo izdelane, najelegantnejše, najpraktičnejše in **najcenejše** vseh bledskih kopelj so p. n. gostom vedno na razpolaganje. Cena za

goste 15 kr., za dijake 10 kr.

Tudi ste dve lepi **ladiji** za goste pripravljene. — Dobivajo se ravno tam tudi po nizkih cenah lepa lesorezna **podobarska dela.**

!!! Živela konkurenca !!!

!!! Svoji k svojim !!!

Narodna tiskarna

v Ljubljani

Z okusnimi pismenkami in olepšavanji, kakor tudi z dobrimi ročnimi in brzotiskalnimi ter družimi stroji in pripomočki popolnem oskrbljena

NÁRODNA TISKARNA

v Ljubljani,

v Kolmanovej hiši v zvezdi,

priporoča se čestitemu p. n. občinstvu za izvršenje vseh v stroko tiskarstva spadajočih del, ter bode jej blagovoljno izročena dela **po najnižjih cenah hitro in okusno** izdelovala, posebno pa:

- Letna poročila, koledarje,
- računske poročila, račune, fakture,
- cirkulare, menjice,
- ustopnice, vabilne liste,
- mrvaške ali parte liste,
- železcestne vozne liste,
- s firmo in železniškim kolekom,
- formulare za c. kr. urade,
- advokate in notarje,
- id. id.

- Literarne knjige,
- časopise, brošure,
- kataloge,
- glave na pisni papir,
- jedilne liste, cenike,
- diplome, izkaznice,
- obiskovalne ali vizitkarte,
- poštne vozne liste,
- koverte s firmo,
- oznanila za prilepljenje na ogle,
- id. id.

v Kolmanovej hiši.

št. 25—26